

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Елаур авыл җирлеге Советы

КАРАР

28.04. 2021 ел

№ 21

**Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының "Елаур авыл җирлеге"
муниципаль берәмлегендә ачык тыңлауларны, ижтимагый фикер алышуларны
оештыру һәм үткөрү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында**

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 28 статьясы, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл җирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Елаур авыл җирлеге Советы
КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының "Елаур авыл җирлеге" муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм үткөрү тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Елаур авыл җирлеге» муниципаль берәмлегендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткөрү тәртибе турында Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Елаур авыл җирлеге Советының 03.03.2014 ел, № 161 карары белән расланган нигезләмәнең үз көчен югалтуын танырга.

3. Әлеге карарны Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында <http://nurlat.tatarstan.ru/> бастырып чыгарырга һәм җирлек территориясендә мәгълүмат стендларында халыкка җиткерергә.

Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
Елаур авыл җирлеге
Советы рәисе

О.В. Охотникова

**Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының
"Елаур авыл жирлеге" муниципаль берәмлегендә ачык тыңлауларны,
иҗтимагый фикер алышуларны оештыру һәм үткәру тәртібе турындагы
нигезләмә**

Статья 1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлегендә (алга таба - нигезләмә) ачык тыңлауларны (жәмәгать фикер алышуларын) оештыру һәм уздыру тәртібе турында Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеге Уставы нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

ачык тыңлаулар - «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Елаур авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкының «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Елаур авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча муниципаль хокукый актларының проектларын бергәләп тикшерү аша жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул иту процессында, шулай ук, федераль законлылык, әлеге карар белән билгеләнгән сораулар өчен фикер алышуда катнашу хокукларын гамәлгә ашыру формасы;

инициатив төркем - ачык тыңлауларда катнашу хокукы булган Россия Федерациясе гражданы яки гражданныр төркеме;

жәмәгатьчелек вәкиле - ачык тыңлауларда тикшерелә торган мәсьәлә буенча фикер алышуда, жәмәгать тыңлауларында катнаитү хокукы булган физик зат, шул исәптән юридик затлар, берләшмәләр вәкилләре. Жәмәгатьчелек вәкилләренә хезмәт вазыйфалары кушканча ачык тыңлауларга куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итүче жирле үзидарә органнары, яки дөүләт хакимияте вәкилләре, яки бушка булмаган килешү нигезендә аларнын эшчәнлегендә катнашучы затлар керми;

ачык тыңлауларда яки иҗтимагый фикер алышуларда катнашучылар - төрле профессиональ һәм социаль төркемнәр вәкилләре, шул исәптән хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре кагылуы яисә иҗтимагый фикер алышуга чыгарыла торган карарга кагылуы затлар, экспертлар, жирле үзидарә органнары, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре һәм гавами тыңлауларда яки иҗтимагый фикер алышуларда катнашырга теләгән башка затлар;

иҗтимагый фикер алышулар - иҗтимагый әһәмиятле мәсьәләләренә, шулай ук жирле үзидарә органнарының мондый фикер алышуда жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның вәкаләтле затларын, гражданнырның һәм иҗтимагый берләшмәләренә мәнфәгатьләрен тиешле карар белән кагылуы вәкилләрен, шулай ук мәжбүри рәвештә катнашуы белән жәмәгатьчелек тикшерүе максатларында кулланыла торган карарлары проектлары;

ачык тыңлаулар эксперты - ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча махсус белемнәре булган һәм бу статуста вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнгән зат. Эксперт язмача рәвештә ачык тыңлаулар мәсьәләләре буенча рекомендацияләр тәкъдим итә һәм аларны аргументацияләү өчен, фикер алышуларда катнаша;

халык тыңлауларын, иҗтимагый фикер алышуларны оештыручы – жирле үзидарә органнарының вазыйфаи заты, жирле үзидарә органнарының структур

бүлекчәсе, гавами тыңлауларны, ижтимагый фикер алышуларны әзерләү һәм үткәру, ачык тыңлауларны, жәмәгать фикер алышуларын әзерләү һәм үткәру, беркетмә төзү һәм бастырып чыгару буенча оештыру гамәлләрен гамәлгә ашыручы махсус оештырылган коллегияль орган.

Статья 2. Ачык тыңлаулар уздыру максаты

2.1. Ачык тыңлаулар түбәндәге максатларда үткәрелә:

Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлегенең жирле әһемияттәге мәсьәләләре буенча мәжбүри рәвештә халык тыңлауларына чыгарылучы, жирлек халкы катнашында муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу;

гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәләләр буенча жәмәгатьчелек фикерен ачыклау һәм исәпкә алу.

2.2. Ачык тыңлаулар нәтижәләрен әзерләү, үткәру һәм билгеләү экспертларның ачыклығы, хәбәрдарлығы, ихтыярлылығы, бәйсезлеге принциплары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Ачык тыңлауларга чыгарылган сораулар

3.1. Ачык тыңлаулар жирле әһемияттәге мәсьәләләр буенча үткәрелә. Ачык тыңлаулар нәтижәсе жирле үзидарә органнары өчен тәкъдим рәвешендә була.

3.2. Ачык тыңлауларга мәжбүри тәртиптә чыгарыла:

1) Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеге Уставы (алга таба - Устав) проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты, уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, конституция (устав) яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертү очракларынан тыш;

2) Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеге бюджеты проекты һәм аның үтәләше турында хисап;

3) Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) мәсьәләләр, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеген үзгәртеп кору очракларынан тыш. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеген үзгәртеп кору өчен, тавыш бирү юлы белән йә гражданныр жыеннарында белдерелгән Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеге халкының ризалыгын алу таләп ителә;

5) генераль план проекты, жирдән файдалану кагыйдәләре һәм төзелешләр проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияне ызанлау проекты, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне куздә тоткан проект, жир участогын яки капитал төзелеш объекттын куллануның шартлы рәвештә рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү карары проекты, рөхсәт ителгән тезелешнең чикле параметрларынан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карары проекты, капитал төзелеш объектлары реконструкцияләре, расланган жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре булмаганда жир участокларының һәм капитал төзелеш объектларының рөхсәт ителгән кулланылышының бер төрен шундый башка кулланылыш төренә үзгәртү сораулары буенча;

6) федераль законнар белән билгеләнгән башка мәсьәләләр.

3.3. һәр мәсьәлә буенча төрле яклап һәм тулысынча фикер алышуга каршылык

булмаган очракта, берничә мәсьәлә буенча бер үк вакытта ачык тыңлаулар үткәрергә рөхсәт ителә.

3.4. Россия Федерациясе законнары тарафыннан башка финанслау билгеләнмәгән булса, ачык тыңлауларны оештыру һәм уздыру жирле бюджет хисабына финанслана.

Статья 4. Ачык тыңлаулар инициаторлары

4.1. Халык тыңлаулары Нурлат муниципаль районының халык, Елаур авыл жирлеге Советы (алга таба - жирлек Советы), Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеге башлыгы (алга таба - жирлек башлыгы), Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет) әлеге Нигезләмә нигезендә үткәрелә.

4.2. Ачык тыңлаулар үткәрү буенча халык инициативасы 10 кешедән дә ким булмаган, 18 яше тулган гражданныр төркемнән булырга мөмкин.

Статья 5. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУ

5.1. Халык яисә жирлек Советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар жирлек Советы карары белән билгеләнә.

Авыл жирлеге башлыгы яки Башкарма комитет житәкчесе инициативасы белән үткәрелә торган гавами тыңлаулар Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлеге башлыгы карары белән билгеләнә.

Халык тыңлаулары Россия Федерациясе законнары белән жирле үзидарә органнары вәкаләтләренә кертелгән мәсьәләләр буенча үткәрелә.

5.2. Халык алдында тыңлаулар уздыру һәм инициативаны хуплап халыкның имзаларын жыю турында халык инициативасын күрсәтү өчен кимендә 10 кеше күләмендә инициатив төркем төзелә.

5.2.1. Инициатив төркем Елаур авыл жирлеге Советына тәкъдим итә:

гавами тыңлаулар мәсьәләләрен күрсәтеп, гавами тыңлаулар билгеләү турында гариза һәм аларны үткәрү кирәклеген нигезләү турында гражданныр инициатив төркеменң вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган гариза, 1 нче кушымта формасы нигезендә;

муниципаль хокукый акт проекты (гавами тыңлауларда карау өчен ул кертелгән очракта);

муниципаль хокукый акты кабул итү кирәклеген нигезләүне үз эченә алган аңлатма, аның максатларын һәм төп нигезләмәләрен күрсәтеп (гавами тыңлауларда карауға кертелгән очракта);

финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди һәм башка чыгымнар таләп итәчәк муниципаль хокукый актың гавами тыңлауларында карауға кертелгән очракта);

2 нче кушымта нигезендә гражданнырның инициатив төркеме исемлеге;

гражданнырның инициатив төркемнең төзү турында карар кабул ителгән жыелыш беркетмәсе;

инициатив төркемнең инициатив төркем тарафыннан тапшырылган документлар исемлеген үз эченә алган вәкаләтле вәкиле тарафыннан имзаланган, кәгазьләренң санын, шулай ук муниципаль хокукый акт проекты докладчысын күрсәтеп (муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларга карау өчен керткән очракта).

Гариза һәм беркетмәгә инициатив төркемнең рәислек итүче (инициатив төркемнең вәкаләтле вәкиле) һәм секретаре имза салырга тиеш.

5.2.2. Әгәр Елаур авыл жирлеге Советына әлеге статьяның 5.2.1 пунктчасында билгеләнгән барлык документлар бер үк вакытта тапшырылса, гариза бирелгән дип санала..

5.2.3. Елаур авыл жирлеге Советына кергән көннән алып 30 көн эчендә гариза һәм

аңа кушып бирелә торган документлар инициатив төркем тарафыннан халык алдында тыңлаулар үткөрү инициативасын хуплаучы кешеләрнең имзалары, әлеге Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы нигезендә, 18 яше тулган Елаур авыл жирлегендә яшәүчеләрнең (районда даими яки вакытлыча төркөгә ия) 100дән дә ким булмаган имзалары жыелырга һәм тапшырылырга тиеш.

Имзалар жирлек Советына ачык тыңлаулар үткөрү турында инициативаны тәкъдим итү турында гариза биргән көннән соң килүче көннән жыелырга мөмкин. Кулга язылмаган ысул белән яки карандаш белән мәгълүматны язылу кәгазенә кертү рәхсәт ителми. Гражданның турында тиешле белешмәләрдә һәм аларны язылу кәгазенә һәм таныклык язуына кертү даталарында төзәтмәләр гражданның һәм имза жыючылар тарафыннан әйтелгән булырга тиеш.

5.2.4. Авыл жирлеге советы эшче төркем төзи һәм язылу кәгазьләрендә бирелгән мәгълүматларны 10 көн эчендә тикшерә.

Имзаларны һәм язылу кәгазьләрендәге мәгълүматларны тикшерү нәтижеләре буенча имза гамәлдә яки гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин. Әгәр әлеге Нигезләмә нигезендә аның гамәлдә булмавы билгеләнмәгән булса имза гамәлдә була.

Имзалар жыю һәм (яки) кул кую кәгазен рәсмиләштерү тәртибен бозып жыелган имзалар дәрәҗә түгел дип таныла:

- 1) имзалар жыю чорыннан тыш жыелса;
- 2) Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлегендә 18 яше тулмаган (районда даими яки вакытлыча төркөлгән) яшәүчеләрнең имзалары;
- 3) Кул кую кәгазенә үз кулы белән үз имзасын кую датасын күрсәтмәгән гражданның имзасы;
- 4) кул куелмаган ысул яки карандаш белән мәгълүматлар кертелгән имзалар;
- 5) Гражданның турындагы һәм даталарда тиешле мәгълүматларда төзәтүләргә язылу кәгазенә кертү һәм раслау имзалары (ул төзәтүләр гражданның һәм имзаларны жыючылар тарафыннан махсус килешенмәгән очракта);
- 6) Формасы 3нче номерлы кушымтадагы чын Нигезләмә таләпләренә туры килми торган кул кую кәгазендәге барлык имзалар таныла.

Тикшерү нәтижеләре кул кую кәгазьләренә тикшерү беркетмәсе белән рәсмиләштерелә (4нче номерлы кушымта).

5.2.5. Чираттагы Совет утырышында, кул кую кәгазьләре кергән көннән 15 көнлек вакыт дәверендә, ачык тыңлаулар билгеләү турындагы карар яисә ачык тыңлаулар турындагы гаризаны кире кагу карары кабул ителә, әгәр:

- 1) ачык тыңлауларга чыгарылган мәсьәләләр жирле уздарә органның компетенциясенә кермәсә (әлеге Нигезләмәнен 3нче номерлы искәртмәсендәге очракта кала);
- 2) ачык тыңлауларны уздыру турындагы халык инициативасын алга чыгару өчен тәкъдим ителгән хакыйкый имзалар саны гына җитмәсә;
- 3) тәкъдим итү инициативасының тәртибе үтәлмәгән;
- 4) каралырга тәкъдим ителгән муниципаль норматив хокукый акт проекты Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль конституция законнарына, федераль законнарға, башка норматив хокукый актларға туры килми;
- 5) шушы мәсьәлә чыгарылган тыңлаулар уздырылган датадан соң елдан кимрәк вакыт узган булса.

5.2.6. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризадан тайпылу, ачык тыңлауларны билгеләү өчен, баш тарту китереп чыгарган җитешсезлекләргә бетергән очракта, инициатив төркем тарафыннан документларны кабат кертүгә каршылык булып тормый.

5.2.7. Ачык тыңлауларны билгеләү мәсьәләсе Совет тарафыннан Совет регламенты нигезендә карала.

5.2.8. Ачык тыңлаулар билгеләү турындагы гаризадан тайпылу булган очракта, Совет, эшче көннәрдә хисапланган 5 көнлек срокта, гражданның инициатив төркеменә вәкаләтле вәкиле адресына язма мотивлаштырылган хәбәрнамә җибәрә

(юллый).

5.3. Елаур авыл җирлеге Советы карарында, Елаур авыл җирлеге башлыгының халык алдында тыңлаулар билгеләү турында карарында күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлаулар предметы;
- 2) халык тыңлауларын оештыручы;
- 3) халык тыңлауларын үткөрү датасы, вакыты һәм урыны;
- 4) гавами тыңлауларда фикер алышына торган мәсьәләләр буенча тәкъдимнәр һәм искәrmәләр кертелә торган адрес, гавами тыңлауларда катнашу хокукы белән гаризалар бирелә ала торган адрес;

5) Зареченский авыл җирлеге Советының карары, Елаур авыл җирлеге башлыгының гавами тыңлаулар билгеләү турындагы карары урнаштырылачак Нурлат муниципаль районы рәсми порталының (алга таба - рәсми портал) адресы;

Авыл җирлеге Советы карары, җирлек башлыгының халык алдында тыңлаулар үткөрү вакыты һәм урыны күрсәтелгән ачык тыңлауларны билгеләү турындагы карары, әгәр законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә башка срок билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар үткөрү датасына 7 көннән дә соңга калмыйча, рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

Ачык тыңлауларны үткөрү датасы, әгәр федераль законнарда, Уставта һәм әлеге Нигезләмәдә башкача билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар билгеләү турында муниципаль хокукый акт кабул ителгән көннән 20 көн эчендә билгеләнә.

5.4. Ачык тыңлаулар нәтижеләре, эш көннәрендә исәпләнгән 7 көнлек срокта, гавами тыңлаулар уздырылган көннән башлап, массакуләм мәгълүмат чараларында, Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында басылып чыга.

Статья 6. Халык тыңлауларын әзерләүне оештыру

6.1. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү ачык тыңлауларны оештыручы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.2. Ачык тыңлауларны әзерләү һәм үткөрү процессында ачык тыңлауларны оештыручы тәэмин итә:

- 1) авыл җирлеге Советының рәсми порталында Халык алдында тыңлауларны әзерләү, рәсми бастырып чыгару һәм урнаштыру;
- 2) ачык тыңлауларда катнашучылар җыелышын үткөрү;
- 3) ачык тыңлауларга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр җыю;
- 4) ачык тыңлаулар беркетмәсен алып бару;
- 5) ачык тыңлаулар нәтижеләре буенча бәяләмә әзерләү һәм бастырып чыгару.

6.3. Ачык тыңлауларда катнашырга чакырылырга мөмкин:

- 1) дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнары вәкилләре;
- 2) сәяси партияләрнең төбәк һәм җирле бүлекләре һәм башка иҗтимагый берләшмәләр вәкилләре;
- 3) эшчәнлеге тикшерелгән тема белән бәйле булган оешмалар җитәкчеләре;
- 4) галимнәр, экспертлар;
- 5) район халкы, даими теркәлү урыны;
- 6) массакуләм мәгълүмат чаралары.

Халык инициативасы буенча тыңлаулар үткәрелгән очракта, мәҗбүри рәвештә инициатив төркемнең вәкаләтле вәкилләре чакырыла.

6.4. Ачык тыңлауларда катнашучылар фикер алышына торган мәсьәләләргә кагылышлы үз тәкъдимнәрен һәм искәrmәләрен алдан һәм гавами тыңлаулар үткөрү көнөндә дә тапшырырга хокуклы.

Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык искәrmәләре һәм тәкъдимнәре язма рәвештә (физик затлар өчен фамилия, исем, атасының исеме (булса), яшәү урыны (теркәлү), юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның

вәкаләтле вәкиле турында, юридик затның исеме һәм адресы турында белешмәләр күрсәтәп) тапшырыла һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

Ачык тыңлауларда катнашучыларның персонал мәгълүматларын эшкәртү «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып башкарыла.

6.5. Гавами тыңлауларда катнашучылар үз тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларны ачканда язмача яки телдән гаризалар биргән затлар катнашалар.

Ачык тыңлауларда катнашу өчен гариза биргәндә катнашучы чыгыш ясау хокукы белән паспорт яки паспортны алмаштыручы документ, физик затлар өчен - паспорт яки юридик затның исеме һәм адресы турында мәгълүмат һәм юридик зат вәкиленең вәкаләтләрен раслаучы документ - юридик затлар өчен тапшыра.

Чыгыш ясау хокукы белән гавами тыңлауларда катнашу өчен гариза биргән затларның персонал мәгълүматларын эшкәртү «Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы федераль закон белән билгеләнгән таләпләргә исәпкә алып башкарыла.

6.6. Ачык тыңлауларда Нурлат муниципаль районының Елаур авыл җирлегендә яшәүче барлык кызыксынган кешеләр дә катнаша ала.

Статья 7. Ачык тыңлаулар үткәру тәртибе

7.1. Ачык тыңлаулар җыелышлар формасында үткәрелә.

7.2. Халык алдында тыңлауларда җирлек башлыгы, җирлек башлыгы урынбасары, Нурлат муниципаль районының Елаур авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе, җирлек башлыгының вәкаләтле вәкиле яисә гавами тыңлауларны оештыручы рәислек итәргә мөмкин.

7.3. Рәислек итүче гавами тыңлаулар алып бара һәм көн тәртибендәгә мәсьәләләр буенча фикер алышунуң тәртибен күзәтә, кирәк булганда, утырышлар залыннан сораулар буенча фикер алышу тәртибен бозучыларны чыгарып җибәрү буенча чаралар күрергә хокуклы.

7.4. Халык алдында тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул анда катнашучыларга фикер алышына торган мәсьәләнең асылы, гавами тыңлаулар үткәру тәртибе турында хәбәр итә.

7.5. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәргә исәпкә алу өчен рәислек итүче тарафыннан ачык тыңлаулар секретариаты билгеләнә.

7.6. Чыгышларның эзлеклелегә һәм вакыты, карала торган мәсьәләнең эчтәлеген, гавами тыңлауларда катнашу өчен кергән язма гаризаларның санын исәпкә алып, гавами тыңлаулар уздыру регламенты белән, чыгыш ясау хокукы һәм башка мәсьәләләр белән билгеләнә.

Рәислек итүче рәхсәте белән чыгыш ясау өчен вакыт озайтылырга мөмкин.

7.7. Ачык тыңлауларда катнашучылар чыгыш тәмамланганнан соң чыгыш ясаучыларга рәислек итүче рәхсәте белән сораулар бирергә хокуклы.

7.8. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес турында һәм аларны башка вакытта дәвам итү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7.9. Ачык тыңлаулар уздырганда тәртипне үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәҗбүри шарт булып тора. Катнашучылар ачык тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәргә комачауларга хокуклы түгел. Ачык тыңлауларда катнашучылар ачык тыңлаулар үткәру тәртибен бозган очракта, рәислек итүче аларны залдан чыгарып җибәрүне таләп итәргә хокуклы.

7.10. Чыгышлар тәмамланганнан соң рәислек итүче, кирәк булганда, гавами тыңлаулар барышында әйтелгән тәкъдимнәргә, искәрмәләргә ачыклау өчен, гавами тыңлаулар секретариаты җитәкчесенә сүз бирә ала.

7.11. Чыгышлар тәмамлангач, рәислек итүче ачык тавышка ачык тыңлауларда

каралган мәсьәләләрне куярга хокуклы.

Статья 8. Ачык тыңлаулар нәтижәләре

8.1. Ачык тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачык тыңлаулар секретариаты тарафыннан беркетмә тутыруның тулылыгын тәэмин итү өчен аудиоязма алып барылырга мөмкин. Бу хакта аудиоязма алып барган очракта, беркетмәдә билгә ясала.

8.2. Ачык тыңлаулар барышында кәргән гавами тыңлауларда катнашучыларның барлык искәргәләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар секретариатына язма рәвештә тапшырыла (физик затлар өчен фамилия, исем, атасының исеме (булса), яшәү урыны (теркәлү), юридик затлар өчен - тиешле документ белән расланган юридик затның вәкаләтле вәкиле турында, юридик затның исеме һәм адресы турында белешмәләр күрсәтеп) һәм гавами тыңлаулар беркетмәсенә кушып бирелә.

8.3. Ачык тыңлауларда катнашучыларның персонал мөгълүматларын эшкәртү «Персональ мөгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып башкарыла.

8.4. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм гавами тыңлауларны оештыручы материалларында саклана.

8.5. Ачык тыңлауларда каралган проектка кагылышлы тәкъдимнәр һәм искәргәләр керткән гавами тыңлауларда катнашучы гавами тыңлаулар беркетмәсенән әлеге катнашучы тарафыннан кертелгән тәкъдимнәргә һәм искәргәләргә үз эченә алган өземтә алырга хокуклы.

8.6. Мөжбүри йомгаклау документы булып халык тыңлаулары нәтижәләре буенча бәяләмә тора, ул 5 көн эчендә, ачык тыңлаулар уздырылган көннән алып, эш көннәрендә исәпләнелә, Нурлат муниципаль районының рәсми сайтында куелырга һәм рәсми бастырып чыгарылырга тиеш [http://nurlat.tatarstan.ru /](http://nurlat.tatarstan.ru/)

Ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмәдә күрсәтеләргә тиеш:

- 1) ачык тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә рәсмиләштерү датасы;
- 2) ачык тыңлауларда каралган проектын исем, ачык тыңлауларда катнашучылар саны турында белешмәләр;
- 3) гавами тыңлаулар беркетмәсенәң реквизитлары, аның нигезендә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә әзерләнгән;
- 4) гавами тыңлауларда катнашучылар керткән тәкъдимнәр һәм искәргәләр эчтәлегә;
- 5) гавами тыңлаулар оештыручыларның ачык тыңлауларда катнашучылар тарафыннан кертелгән тәкъдимнәр һәм искәргәләргә исәпкә алуның максатчанлыгы яки максатка ярашсызлыгы турында дәлилле тәкъдимнәргә һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча нәтижәләргә.

Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмәгә рәислек итүче имза сала һәм жирлек Советы аппараты материалларында саклана.

8.7. Халык тыңлауларына чыгарылган муниципаль хокукый акт проектын карау беркетмә булганда һәм гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә булганда гәмәлгә ашырыла.

8.8. Гавами тыңлаулар нәтижәләре жирле үзидарә органнары өчен рекомендация характерында.

8.9. Гавами тыңлаулар беркетмәсе һәм тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә гавами тыңлауларны бердәм документ рәвешендә оештыручы тарафыннан рәсмиләштереләргә мөмкин.

Статья 9. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлегә Уставы проектын һәм Уставка үзгәрешләргә кертү турында карар проектын гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

9.1. Жирлек уставы проекты һәм жирлек Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карары проекты «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Уставта каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

9.2. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлегә Советы Уставы проекты яисә жирлек Советының жирлек Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары проекты буенча гавами тыңлаулар уздыру буенча вәкаләтле орган булып тора.

Статья 10. Бюджет проекты һәм аның үтәләше турында гавами тыңлаулар уздыру үзенчәлекләре

10.1. Жирле бюджет проекты һәм аның үтәләше турындагы еллык хисап, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы Бюджет законнарында, башка федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлекнең бюджет процессы турындагы нигезләмәдә каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларда карала.

10.2. Жирле бюджет проекты һәм жирле бюджетның үтәләше турында гавами тыңлаулар уздыруны гамәлгә ашыручы оештыручы булып авыл жирлегенең башкарма комитеты тора.

Статья 11. Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районының Елаур авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проекты гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

11.1. Муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектларына кагылышлы мәсьәләләр «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда, «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июндәгә 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алып, гавами тыңлауларга чыгарыла.

Статья 12. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләне гавами тыңлауларда карау үзенчәлекләре

12.1. Муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясында каралган очракларда уздырыла, моңа күрсәтелгән Федераль законның 13 статьясындагы 5 өлеше керми.

Статья 13. Муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документлары проектлары буенча жәмәгәт фикер алышуларын, гавами тыңлауларны карау үзенчәлекләре

13.1. Генераль планнар, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләрне межалау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектын шартлы рәвештә рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик

параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү турындагы карарлар проектларына кагылышлы мәсьәләләр, капитал төзелеш объектларын үзгәртеп кору, рөхсәт ителгән жир кишәрлекләрен һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалануның бер төрен үзгәртү мәсьәләләрен, жирдән файдалану һәм төзелеш объектларының расланган кагыйдәләре булмаганда, шулай ук, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы һәм әлеге Нигезләмәнең гавами тыңлаулар өчен билгеләнгән маддәләрен исәпкә алып, жәмәгать фикер алышуларына чыгарылырга мөмкин.

13.2. Жирлекләрнең генераль планнары проектлары буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын, ачык тыңлауларын оештыру һәм үткәрү үзенчәлекләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 28 статьясында китерелгән.

Мәжбүри тәртиптә генераль план проекты һәм жирлекләрнең генераль планнарына үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар буенча (алга таба - ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар) үткәрелә.

Жәмәгать фикер алышуларында яки ачык тыңлауларда катнашучыларны жәмәгать фикер алышуларында яки гавами тыңлауларда катнашу өчен тигез мөмкинлекләр белән тәмин итү максатларында жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә ачык тыңлауларын үткәргәндә Нурлат муниципаль районы Елаур авыл жирлегә территориясе өлешлөргә бүленергә мөмкин.

13.3. Елаур авыл жирлегендә яшәүчеләргә жәмәгать фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә басылып чыккан көнгә кадәр аларны уздыру турында хәбәр итү вакытыннан башлап Елаур авыл жирлегә Уставы яисә жирлек Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә һәм кимендә бер айдан һәм өч айдан артык була алмый.

13.4. Жир кишәрлеген яисә капитал төзелеш объектын файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә һәм рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкциялүгә рөхсәт бирү мәсьәләләре буенча ижтимагый фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру турындагы хәбәрләрне бастырып чыгаруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат йөртә.

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы "Елаур авыл жирлегә" муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе» турында Нигезләмәгә 1 нче кушымта

ХАЛЫК АЛДЫНДА ТЫҢЛАУЛАР БИЛГЕЛӘУ ТУРЫНДА ГАРИЗА

_____ кеше санында инициатив төркем, исемлек теркәп бирелә, «Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Елаур авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге халыкның инициативасы буенча тубәндәге сораулар буенча ачык тыңлаулар билгеләргә тәкъдим итә:

Ачык тыңлаулар уздыруның мөкимлеген дәлилләү:

Кушымта (чынлыкта курсэтелгән документлар фаразлана):

- 1) муниципаль хокукый акт проекты (кертелгән очракта);
- 2) аңлатма хаты;
- 3) финанс-икътисадый нигезләү (гамәлгә ашыру өстәмә матди чыгымнар һәм башка чыгымнар таләп иткән муниципаль хокукый акт кертелгән очракта);
- 4) гражданнарның инициатив төркеме исемлеге;
- 5) гражданнарның инициатив төркемен тезу турында карар кабул ителгән җыелыш беркетмәсе;
- 6) бергә теркәп җибәрелә торган хат.

Гражданнарның инициатив төркеме
вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

(Ф.И.А.и)

Гражданнарның инициатив төркеме

сәркатибе

(имза) _____

(Ф.И.А.и)

«Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы "Елаур авыл җирлеге" муниципаль берәмлегендә гавами тыңлаулар оештыру һәм уздыру тәртибе» турында Нигезләмәгә 2 нче кушымта

ИНИЦИАТИВ ТӨРКЕМ ӘГЪЗАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Фамилиясе, исеме, атасынын исеме һәм туган елы (18 яшьтә-туган елы һәм ае)	Яшәү урыны адресы	Паспорт мәгълүматлары (шәхесне раслый торган документ сериясе, номеры, кем тарафыннан һәм кайчан бирелгәнлеге)	Шәхси имза

Гражданнарнын инициатив төркеменең вәкаләтле вәкиле _____

(имза)

_____ (Ф.И.А.и)

«Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
"Елаур авыл җирлеге"
муниципаль берәмлегендә
гавами тыңлаулар оештыру һәм
уздыру тәртибе» турында
Нигезләмәгә 3 нче кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ЯЗЫЛУ КӘГАЗЕ

Без, _____ тубәндә _____ имза
куючылар, " _____"
мәсьәләсе буенча муниципаль берәмлек халкының инициативасы буенча ачык
тыңлаулар үткәрүне хуплыйбыз,

№ п/п	Фамилия се, исеме, атасыны ң исеме	Фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм туган елы (18 яшьтән- туган елы һәм ае)	Яшәү урыны, адресы	Гражданның паспортының яки паспортны алыштыручы документының сериясе һәм номеры	Шәхси имза

Язылу кәгазен
таныклыым:

Фамилиясе, исеме, атасының исеме, гражданның паспортының яки паспортны алыштыручы документының сериясе һәм номеры (аны аңа биргән органның исеме яки кодын күрсәтә), имза җыючы затның яшәү урыны, имзасы һәм аны кертү датасы).

Гражданның инициатив
төркеменең вәкаләтле вәкиле
(имза)(Ф.И.А.и)

«Татарстан Республикасы
Нурлат муниципаль районы
"Елаур авыл җирлеге"
муниципаль берәмлегендә
гавами тыңлаулар оештыру һәм
уздыру тәртибе» турында
Нигезләмәгә 4 нче кушымта

АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫҢ ЯЗЫЛУ КӘГАЗЕН ТИКШЕРҮ БЕРКЕТМӘСЕ

мәсьәләсе буенча:
"Татарстан Республикасы Нурлат муниципаль районы Елаур авыл җирлеге "
муниципаль берәмлеге Советына ачык тыңлаулар уздыруны хуплаган
гражданның тәкъдим ителгән имзалар саны

Сайлаучыларның имзалары тикшерелгән, шуларның гамәлдә
булмаган дип табылды:

түбәндәгә сәбәпләр буенча
Гамәлдә түгел дип табылган имзалар саны -

Советка хакыйкый тәкъдим ителгән гамәлдә дип табылган имзаларның гомуми
саны тәшкил итә:

Эш төркеме житәкчесе _____	_____
(имза)	(Ф.И.А.и)
Эш төркеме әгъзалары _____	_____
(имза)	(Ф.И.А.и)
(имза)	(Ф.И.А.и)
(дата, вакыт)	
Гражданның инициатив төркеме вәкаләтле вәкиле	
(имза)	(Ф.И.А.и)
Гражданның инициатив төркеме сәркатибе	
(имза)	(Ф.И.А.и)